

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 356

van **JAN LAEREMANS**

datum: 16 februari 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Jonge leraren - Statuut en benoemingen

Een van de grootste oorzaken van het lerarentekort is het feit dat te veel jonge leerkrachten het onderwijs verlaten. Het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag nr. 56 van 12 oktober 2021 toonde aan dat de uitstroomcijfers van startende leraren torenhoog blijven. Het grootste pijnpunt ligt in het secundair onderwijs; daar heeft 37 procent van de leerkrachten die in het schooljaar 2015-2016 voor een onderwijs carrière hebben gekozen, tegen 2020-2021 het onderwijs opnieuw verlaten. In het lager onderwijs gaat het om 26,2 procent. Deze beide aandelen liggen ongeveer even hoog als die van het schooljaar ervoor (zoals gerapporteerd in schriftelijke vraag nr. 9 van 30 september 2020). In het kleuteronderwijs zien we daarentegen een (lichte) stijging van 27,4 naar 30 procent.

Onderzoek toont aan dat er verschillende elementen meespelen bij de beslissing om het lerarenberoep al dan niet te verlaten. Zo wordt er verwezen naar de jobtevredenheid en relaties met leerlingen, de ondersteuning die men al dan niet krijgt vanuit het schoolmanagement, de werkdruk en relaties met ouders van leerlingen. De belangrijkste factor is echter natuurlijk de jobonzekerheid. Wie geen zicht heeft op een langdurige en volledige tewerkstelling, vertoont na verloop van tijd de grootste neiging om het beroep te verlaten. Jonge mensen zijn het dan ook beu om te lang in de interimcarroussel te blijven hangen waarbij ze constant van de ene naar de andere school vlinderen.

Uit het antwoord van de minister op mijn eerdere schriftelijke vraag nr. 914 van 30 juli 2021 bleek dat per 1 oktober 2020 in het onderwijs meer dan 19.000 leerkrachten jonger dan 40 met een aanstelling van beperkte duur (TABD) werkten:

- in het kleuteronderwijs ging het om 3089 TABD's op een totaal van 13.230 leraren in die leeftijdscohort (=23,35%);
- in het lager onderwijs ging het om 6844 TABD's op een totaal van 26.342 leraren in die leeftijdscohort (=25,98%);
- in het secundair onderwijs ging het om 9344 TABD's op een totaal van 35.094 leraren in die leeftijdscohort (=23,35%).

De evolutie binnen de cohorte min-40-jarigen toont evenwel logischerwijs beterschap naarmate de leeftijd van de leraar vordert, aangezien in de deelcohort 35- t.e.m. 39-jarigen 75% tot 80% van de leraren tegen dan een vaste benoeming heeft. Maar dat neemt niet weg dat er binnen die deelcohort nog altijd 2173 leraren zijn die nog altijd slechts een TABD-statuuut hebben. Natuurlijk houden deze cijfers geen rekening met de (al dan niet beperkte) invloed van zijinstromers. Maar een belangrijk aspect hierin is natuurlijk dat de jonge uitstromers uit het onderwijs het onderwijs vaak al verlaten hebben vooraleer ze in de deelcohort 35- t.e.m. 39-jarigen terecht konden komen. Vele beginnende leraren

hebben weinig vooruitzicht op een duurzaam engagement, zijnde een aanstelling van doorlopende duur (TADD) of een vaste benoeming. Ook werken velen noodgedwongen parttime omdat er weinig voltijdse betrekkingen beschikbaar zijn.

In het Onderwijsdecreet XXXI, dat aangenomen werd tijdens de plenaire vergadering van 8 juli 2021, werden een aantal principes van de tijdelijke aanstelling (TADD) en vaste benoeming herzien, wat ervoor zou moeten zorgen dat meer tijdelijke personeelsleden sneller duidelijkheid krijgen over hun onderwijsloopbaan en dus sneller werk- en financiële zekerheid hebben. Deze wijziging ging in vanaf het schooljaar 2021-2022, dus om aldaar grote effecten te zien en dus conclusies uit te trekken, is het waarschijnlijk nog iets te vroeg. Maar in het schooljaar 2020-2021 werden ook al twee extra eenmalige benoemingsrondes georganiseerd waarover ik de minister bevroeg met mijn schriftelijke vragen nr. 914 en 915 van 30 juli 2021.

Ter opvolging van dit dossier is het nuttig om de stand van zaken rond de aantallen en aandelen van jonge leerkrachten naargelang van het statuut waarin ze werkzaam zijn (TABD, TADD en vaste benoeming) te analyseren. Vandaar dat ik met deze schriftelijke vraag pols naar de stand van zaken een jaar later dan de stand weergegeven in mijn schriftelijke vraag nr. 914 van 30 juli 2021.

1. In antwoord op de laatstvermelde schriftelijke vraag gaf de minister een overzicht van het aantal leerkrachten met een aanstelling van beperkte duur voor verschillende leeftijdscategorieën per onderwijsniveau (stand op 1 oktober 2020).

Graag had ik een update gekregen van het desbetreffende overzicht inzake de leerkrachten met een aanstelling van beperkte duur.

Hoeveel jonge leerkrachten hadden per 1 oktober 2021 slechts een interimcontract, dus een tijdelijke aanstelling van bepaalde duur (TABD), en vallen dus niet onder een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) of een vaste benoeming? Graag een onderscheid tussen vier leeftijdscategorieën: jonger dan 25 jaar, 25 tot 30 jaar, 30 tot 35 jaar en 35 tot 40 jaar. Gelieve ook deze cijfers uit te splitsen voor kleuter-, lager en secundair onderwijs, alsook te differentiëren tussen absolute en relatieve cijfers.

2. Graag had ik ook eenzelfde overzicht maar dan voor het aantal jonge leerkrachten in het stelsel van tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD).

Hoeveel jonge leerkrachten hadden per 1 oktober 2021 een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) zonder enige vorm van benoeming? Graag een onderscheid tussen vier leeftijdscategorieën: jonger dan 25 jaar, 25 tot 30 jaar, 30 tot 35 jaar en 35 tot 40 jaar. Gelieve ook deze cijfers uit te splitsen voor kleuter-, lager en secundair onderwijs, alsook te differentiëren tussen absolute en relatieve cijfers.

3. Graag had ik ook eenzelfde overzicht maar dan voor het aantal jonge leerkrachten dat ten dele in het stelsel van tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) zit, maar tegelijkertijd ook deels vastbenoemd is.

Hoeveel jonge leerkrachten hadden per 1 oktober 2021 een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD) gecombineerd met (al dan niet beperkt) een deel van hun opdracht met een vaste benoeming? Graag een onderscheid tussen vier leeftijdscategorieën: jonger dan 25 jaar, 25 tot 30 jaar, 30 tot 35 jaar en 35 tot 40 jaar. Gelieve ook deze cijfers uit te splitsen voor kleuter-, lager en secundair onderwijs, alsook te differentiëren tussen absolute en relatieve cijfers.

4. Ten slotte had ik ook graag een overzicht van het aantal jonge leerkrachten dat wel een volledige vaste benoeming geniet, dus zonder enige vorm van tijdelijke aanstelling in hun lesopdracht.

Hoeveel jonge leerkrachten waren per 1 oktober 2021 volledig vastbenoemd? Graag een onderscheid tussen vier leeftijdscategorieën: jonger dan 25 jaar, 25 tot 30 jaar, 30 tot 35 jaar en 35 tot 40 jaar. Gelieve ook deze cijfers uit te splitsen voor kleuter-, lager en secundair onderwijs, alsook te differentiëren tussen absolute en relatieve cijfers.

5. In mijn zesde deelvraag van de laatstvermelde schriftelijke vraag vroeg ik naar de aantallen leraren die middels de eerste extra benoemingsronde van het schooljaar 2020-2021 extra benoemd werden. De minister antwoordde toen dat het voor AGODI niet mogelijk was om exact na te gaan welke "extra" benoemingen door deze specifieke regelgeving konden plaatsvinden. Het elektronisch personeelsdossier van de leerkrachten laat geen directe koppeling tussen een nieuwe vaste benoeming en de vacantverklaring van de betrekking toe. AGODI kan echter wel het aantal nieuwe vaste benoemingen of uitbreidingen van vaste benoemingen van leerkrachten per onderwijsniveau en per onderwijsnet op een gegeven datum bepalen. De minister gaf toen als bijlage een tabel met overzicht van de nieuwe benoemingen op datum van 1 januari 2021.

Graag had ik bij dezen opnieuw eenzelfde overzicht, maar dan voor de nieuwe benoemingen per 1 januari 2022.

6. In de conceptnota 'Herwaardering van de leraar' van 10 december 2021 erkent de minister ook het probleem van beginnende leraren die vastzitten in de interim-carroussel, waarbij ze van de ene naar de andere school vlinderen en zodoende weinig dienstanciënniteit opbouwen om in aanmerking te komen voor een TADD of vaste benoeming. Velen werken vaak noodgedwongen parttime omdat er weinig voltijdse betrekkingen beschikbaar zijn. Bij de voornemens op middellange termijn heeft de minister in de conceptnota dan ook opgenomen: "We maken het interessanter om vervangingsopdrachten op te nemen. Met de clustering vermijden we versnipperde opdrachten. We laten het bufferen en overdragen van niet-ingevulde vervangingen toe."
 - a) Hoe zal de minister concreet invulling geven aan dit voornemen?
 - b) Wat is momenteel de stand van zaken inzake dit voornemen? Welke (voorbereidende) stappen zijn er ondertussen gezet om dit te realiseren?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 356 van 16 februari 2022
van **JAN LAEREMANS**

1-4. Ik verkijs om geen personeelsdata mee te delen in de loop van het schooljaar. Elke dag ontvangt mijn onderwijsadministratie personeelszendingen. Data kunnen wijzigen door laattijdige zendingen. Daarom is het best om net als bij de parlementaire vraag waarnaar verwezen wordt, het overzicht te bezorgen na het afsluiten van het schooljaar.

Vraag 1 gaat uit van een verkeerde interpretatie van de regelgeving voor het onderwijspersoneel. In tegenstelling tot wat de vraagstelling lijkt te suggereren, is het wél mogelijk om in een interimopdracht aangesteld te worden als TADD.

Algemene cijfers over tijdelijke aanstellingen en vaste benoemingen zijn terug te vinden in de statistische jaarboeken van het onderwijs.

5. De meldingen voor de vaste benoemingen op 01/01/2022 mogen scholen indienen tot eind maart 2022. Mijn onderwijsadministratie kan pas definitief goedkeuren bij een volledige aanvraag (vb. indienen van een uittreksel goed zedelijk gedrag bij een eerste benoeming). Ook deze vraag kan maar beantwoord worden na het afsluiten van het schooljaar.
6. We bereiden dit momenteel voor en zullen tijdig de nodige stappen zetten om dit te vertalen in regelgeving. Ik wens daar nu nog geen verdere details over te geven vermits dit nog de nodige fases van het regelgevingsproces moet doorlopen. De maatregel zal alleszins via decretale weg vorm krijgen, zodat we die alvast op het ogenblik van de behandeling van het ontwerp van decreet in deze commissie uitvoerig kunnen bespreken.